

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 19/18
Люксембург, 22 февруари 2018 г.

Решение по дело C-336/16
Комисия/Полша

Съдът установи, че Полша нарушава правото на Съюза за качеството на атмосферния въздух

Пределно допустимите стойности, приложими за концентрациите на ПЧ₁₀, всъщност са били постоянно превишавани в тази държава членка

С директива на Съюза¹, влязла в сила на 11 юни 2008 г., се извършва кодификация на съществуващите законодателни актове в областта на оценката и управлението на качеството на атмосферния въздух. По-специално с нея се установяват пределно допустимите стойности и алармените прагове за опазване на човешкото здраве.

Праховата частица ПЧ₁₀ представлява смес от органични и неорганични вещества, които се намират във въздуха. Тя може да съдържа токсични субстанции като полициклични ароматни въглеводороди, тежки метали, диоксин и фуран. Тя съдържа елементи с диаметър, по-малък от 10 микрометра, които могат да проникнат в горните дихателни пътища и в белите дробове.

Като приема, че Полша не е спазила дневните и годишните пределно допустими стойности, приложими за концентрациите на ПЧ₁₀ в няколко зони и агломерации, и неправилно е транспонирала разпоредбите на тази директива, които се отнасят до плановете за качеството на въздуха, Комисията предявява пред Съда иск за установяване на неизпълнение на задължения срещу тази държава.

В постановеното днес решение Съдът най-напред подчертава, че фактът на превишаване на пределно допустимите стойности, приложими за концентрациите на ПЧ₁₀ в атмосферния въздух, е достатъчен сам по себе си, за да се установи неизпълнение на задължения. В настоящия случай от данните от годишните доклади за качеството на въздуха, представени от Полша, е видно, че в периода между 2007 г. и 2015 г. включително тази държава членка редовно е превишавала, от една страна, дневните пределно допустими стойности, приложими за концентрациите на ПЧ₁₀ в 35 зони, и от друга страна, годишните пределно допустими стойности на тези концентрации в 9 зони. От това следва, че така констатираното превишаване трябва да се приеме за постоянно.

На следващо място, що се отнася до разпоредбата от директивата, съгласно която в случай на превишаване на пределно допустимите стойности, за които крайният срок за постигане е изтекъл, в плановете за качество на въздуха трябва да се предвидят подходящи мерки, така че периодът на превишаване да бъде възможно най-кратък, Съдът припомня, че тези планове могат да бъдат изготвени единствено въз основа на постигнато равновесие между целта за намаляване на опасността от замърсяване и различните засегнати обществени и частни интереси. В настоящия случай задължението за изготвяне на планове за качеството на въздуха при превишаване на пределно допустимите стойности, приложими за концентрациите на ПЧ₁₀ в атмосферния въздух, е било наложено на Полша, считано от 11 юни 2010 г. В приетите впоследствие от Полша планове се определя сроковете за прекратяване на тези превишавания да изтекат в зависимост от различните зони между

¹ Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 година относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (ОВ L 152, 2008 г., стр. 1).

2020 г. и 2024 г. Полша твърди, че тези срокове са напълно съобразени с обема на необходимите структурни промени, за да бъдат прекратени тези превишавания, и по-специално подчертава произтичащите от това трудности от социално-икономически и бюджетен характер, свързани със значителните технически инвестиции, които трябва да се направят. Според Съда, дори тези обстоятелства да могат да бъдат взети предвид, все пак не е било установено, че тези трудности, които не са от изключителен характер, са от естество да изключат възможността да бъдат определени по-кратки срокове. Поради това Съдът приема, че изтъкнатият от Полша довод сам по себе си не може да обоснове толкова дълги срокове за преустановяване на посочените превишавания.

Освен това Съдът установява, че като е превишила в четири зони² дневните пределно допустими стойности, приложими за концентрациите на ПЧ₁₀ в атмосферния въздух (увеличени с допустимото отклонение³), Полша е нарушила правото на Съюза.

Накрая Съдът приема, че в никой от приетите от Полша планове за качеството на въздуха както на национално, така и на регионално равнище, не се посочва изрично, че те трябва да позволят да се ограничат превишаванията на пределно допустимите стойности за възможно най-кратък период, каквото впрочем е изискването. При това положение и като се вземе предвид, че първите три твърдения за нарушения са уважени, следва, че транспонирането на директивата в полското право не би могло да осигури ефективно цялостното прилагане на тази директива.

ЗАБЕЛЕЖКА: Искът за установяване на неизпълнение на задължения, насочен срещу държава членка, която не е изпълнила задълженията си, произтичащи от правото на Съюза, може да бъде предявен от Комисията или от друга държава членка. Ако Съдът установи неизпълнението, съответната държава членка трябва да се съобрази с решението във възможно най-кратък срок.

Когато Комисията прецени, че държавата членка не се е съобщила със съдебното решение, тя може да предяви нов иск, като поиска налагане на имуществени санкции. В случай обаче, че Комисията не е уведомена за мерките по транспониране на дадена директива, по нейно предложение от Съда могат да бъдат наложени санкции на етапа на първото съдебно решение.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Нанчо Нанчев ☎ (+352) 4303 4293

² Отнася се до зони Радом, Прушков-Жирардов и Кенджежин-Кожле (от 1 януари 2010 г. до 10 юни 2011 г.), както и до зона Остров-Кемпно (от 1 януари до 10 юли 2011 г.).

³ Съгласно член 22, параграф 2 от Директива 2008/50, когато в определена зона или агломерация не може да се постигне съответствие с пределно допустимите стойности за ПЧ₁₀, посочени в приложение XI от тази директива, поради специфичните характеристики на дисперсия на мястото, неблагоприятни климатични условия или трансграничен пренос на емисии, държавата членка се освобождава от задължението да прилага тези пределно допустими стойности в срок до 11 юни 2011 г., ако тази държава членка докаже, че на национално, регионално и местно равнище са взети всички необходими мерки за спазване на крайните срокове. Когато прилага това освобождаване, съответната държава членка гарантира, че пределно допустимите стойности за всеки замърсител не се превишават с повече от максимално допустимото отклонение, определено в приложение XI за всеки от съответните замърсители. За ПЧ₁₀ допустимото отклонение е определено на 50 % от пределно допустимите стойности.